

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
privind modificarea unor hotărâri ale Guvernului
(revizuirea cadrului normativ conex managementului riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului **privind modificarea unor hotărâri ale Guvernului** *(revizuirea cadrului normativ conex managementului riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației)* a fost elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR) în comun cu Autoritatea Aeronautică Civilă (AAC).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului este elaborat în **scopul** armonizării cadrului normativ național cu standardele Uniunii Europene, obligativitatea racordării cadrului normativ național cu acquis-ul comunitar pe domeniul aviației civile conform Anexei III al Acordului privind spațiul aerian comun între Uniunea Europeană și statele sale membre și Republica Moldova (*în continuare ASAC*), semnat la Bruxelles la data de 26.06.2012, ratificat prin Legea nr. 292/2012.

Necesitatea transpunerii acestuia derivă din prevederile Anexei III la ASAC, Capitolul C „Siguranța Aeronautică” și Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la UE (PNA) 2025-2029, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 306/2025.

Acțiunea de bază, aprobarea Hotărârii de Guvern nr.722/2025, a fost realizată conform Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la UE (PNA) 2025- 2029, CLUSTER 4., AGENDA VERDE ȘI CONECTIVITATE SUSTENABILĂ, Capitolul 14. „POLITICA DE TRANSPORT”, „Transport aerian”, Anexa A, acțiunea nr.200 și nr.210, fiind necesară ajustarea actului normativ național de bază, conform recentelor modificări la Regulamentele europene în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației.

Scopul prezentului proiect este **transpunerea** recentelor modificări la următoarele Regulamente europene:

1. Regulamentul delegat (UE) 2022/1645 al Comisiei din 14 iulie 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației impuse organizațiilor care intră sub incidența Regulamentelor (UE) nr. 748/2012 și (UE) nr. 139/2014 ale Comisiei și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 748/2012 și (UE) nr. 139/2014 ale Comisiei, **CELEX: 32022R1645**, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 248/18 din 26 septembrie 2022, astfel cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul delegat (UE) 2025/22 al Comisiei din 19 decembrie.

2. Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/203 al Comisiei din 27 octombrie 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, impuse organizațiilor care intră sub incidența Regulamentelor (UE) nr. 1321/2014, (UE) nr. 965/2012, (UE) nr. 1178/2011, (UE) 2015/340 ale Comisiei și a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) 2017/373 și (UE) 2021/664 ale Comisiei, precum și autorităților competente care intră sub incidența Regulamentelor (UE) nr. 748/2012, (UE) nr. 1321/2014, (UE) nr. 965/2012, (UE) nr. 1178/2011, (UE) 2015/340 și (UE) nr. 139/2014 ale Comisiei și a

Regulamentelor de punere în aplicare (UE) 2017/373 și (UE) 2021/664 ale Comisiei, și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1178/2011, (UE) nr. 748/2012, (UE) nr. 965/2012, (UE) nr. 139/2014, (UE) nr. 1321/2014, (UE) 2015/340 ale Comisiei și a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) 2017/373 și (UE) 2021/664 ale Comisiei, **CELEX: 32023R0203**, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 31 din 02 februarie 2023, astfel cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/2293 al Comisiei din 10 noiembrie 2025.

Temei special pentru prezentul proiect de hotărâre a Guvernului servesc dispozițiile art. 6 alin. (3) lit. a) și art. 42 din Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 95-104, art.189), și conform pct. 2 din Hotărârea de Guvern nr. 306 /2025 cu privire la aprobarea Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 269-288, art.319), unde ministerul asigură, conform competențelor, realizarea integrală și în termen a Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029.

În sensul prezentului Regulament, se aplică prevederile din Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017, inclusiv normele primare prevăzute în art. 42 „Sistemul de management al siguranței”.

De asemenea, temei la elaborarea prezentului proiect de act normativ sunt prevederile art. 76 din Legea nr. 100/2017 care stabilesc reexaminarea în vederea actualizării actelor normative, pentru evaluarea compatibilității cu alte acte normative în vigoare la momentul reexaminării, precum și cu reglementările legislației UE, în conformitate cu angajamentele internaționale ale Republicii Moldova.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Semnarea la Bruxelles la 26 iunie 2012 a ASAC, Republica Moldova și-a asumat obligația de a ajusta cadrul normativ național în domeniul aviației civile la cel european prin implementarea actelor normative europene stabilite în Anexa III. Acest lucru a devenit și mai important în contextul în care Republica Moldova a devenit stat candidat pentru aderarea la UE, statut confirmat de către Consiliul European la 23 iunie 2022.

În acest sens, pentru realizarea obligației statutului asumat prin ASAC, este necesară actualizarea cadrului normativ național în domeniul managementului riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației civile, conform Regulamentului delegat (UE) 2022/1645 al Comisiei din 14 iulie 2022 și a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/203 al Comisiei din 27 octombrie 2022.

Necesitatea promovării proiectului rezultă din adoptarea la nivelul Uniunii Europene a următoarelor Regulamente:

1. Regulamentului delegat (UE) 2025/22 al Comisiei din 19 decembrie 2024, prin care au fost modificate dispozițiile Regulamentului delegat (UE) 2022/1645.

2. Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/2293 al Comisiei din 10 noiembrie 2025, prin care au fost modificate dispozițiile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/203.

Regulamentele de bază, Regulamentul delegat (UE) 2022/1645 și Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/203 au fost transpuse la nivel național prin Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației și modificarea unor hotărâri ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 722/2025.

Modificările propuse în proiectul național extind domeniul de aplicare al cerințelor privind managementul securității informațiilor asupra organizațiilor care furnizează servicii de deservire la sol și simplifică regimul de aprobare aplicabil organizațiilor care funcționează în baza unei declarații, prin eliminarea obligației de aprobare prealabilă a anumitor documente și modificări ale sistemului de management al securității informațiilor, și are ca scop *corelarea cu prevederile proiectului Regulamentului cu privire la stabilirea cerințelor pentru furnizarea în condiții de siguranță a serviciilor*

de deservire la sol, pentru întreprinderile care le furnizează, precum și responsabilitățile autorităților naționale de supraveghere (NU 327/MIDR/2026), care se află în proces de promovare și care are ca scop transpunerea Regulamentelor (UE) nr. 2025/20 și 2025/23.

Totodată, modificările operate la nivelul Uniunii Europene impun corelarea prevederilor actelor normative naționale conexe, care conțin trimiteri la dispozițiile Regulamentului privind managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 722/2025.

Modificările aduse prin cele două regulamente europene (UE) 2025/22 și (UE) 2025/2293 transpuse în proiectul de act național, vizează două categorii principale de subiecți juridici: **entitățile din aviația civilă (operatorii privați/publici) și Autoritatea Aeronautică Civilă:**

1. Organizațiile/Entitățile din industria aeronautică:

- ***Furnizorii de servicii de deservire la sol (Ground Handling Services).*** Aceasta este noua categorie majoră introdusă în cadrul normativ de securitate cibernetică (Partea IS): companiile care oferă servicii de încărcare/descărcare bagaje și marfă, operatorii de alimentare cu combustibil (refuelling), furnizorii de servicii de degivrare (de-icing), companiile de procesare pasageri și coordonare zbor.

- ***Organizațiile care funcționează pe bază de declarație (Declared Organizations) – Vizate direct de RUE 2025/2293.*** Regulamentul simplifică procedurile pentru organizațiile din aviație care nu necesită un certificat complex, ci funcționează pe bază de declarație pe propria răspundere, precum operatorii aerieni necomerciali sau cu aeronave ușoare/de acord.

- ***Părțile vizate modificărilor cadrului normativ conex managementului riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației:***

- *Companiile aeriene* (Operatorii de transport aerian comercial - Part-CAT / Regulamentul 965/2012).
- *Producătorii de aeronave și componente* (Organizațiile de proiectare și producție - Part-21 / Regulamentul 748/2012).
- *Operatorii de aerodromuri / aeroporturi* (Regulamentul 139/2014).
- *Organizațiile de întreținere și management al navigabilității* (Part-145, Part-CAMO / Regulamentul 1321/2014).
- *Furnizorii de servicii de navigație aeriană și management al traficului aerian* (Î.S. „MoldATSA” / ANSP - Regulamentul 2017/373).
- *Centrele de pregătire a controlorilor de trafic aerian* (Regulamentul 2015/340).

2. Autoritatea Aeronautică Civilă, cu atribuții explicite de inspecție, verificare, primire a notificărilor și certificare a sistemelor de management al securității informațiilor (SMSI/Part-IS).

Proiectul vine cu ***propuneri de soluționare a unor probleme prioritare pentru Republica Moldova,*** precum:

➤ Protecția infrastructurii aeronautice împotriva atacurilor cibernetice, diminuarea riscurilor atacurilor cibernetice asupra infrastructurii critice de aviație (aeroporturi, servicii de deservire la sol, companii aeriene). Furnizorii de servicii de deservire la sol și organizațiile aeronautice au responsabilitatea să evalueze și să prevină riscurile cibernetice care pot afecta siguranța zborurilor.

➤ Simplificarea procedurilor administrative pentru organizațiile declarate, se exclude necesitatea aprobării prealabile de către autoritatea competentă (AAC) a manualelor/procedurilor SMSI și a modificărilor acestora pentru organizațiile declarate. Aceasta reduce sarcina administrativă fără a compromite cerințele esențiale de securitate.

În concluzie: Regulamentul prevede cerințe referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor, pentru gestionarea riscurilor legate de securitatea informațiilor în domeniul aviației, pentru protejarea infrastructurii, datelor și a sistemelor electronice critice.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Scopul de bază a proiectul național este transpunerea modificărilor recente a două Regulamente comunitare:

1. Regulamentul delegat (UE) 2025/22 al Comisiei din 19 decembrie 2024 de modificare a Regulamentului delegat (UE) 2022/1645 al Comisiei în ceea ce privește cerințele referitoare la securitatea informațiilor aplicabile organizațiilor care furnizează servicii de handling la sol, CELEX: 32025R2293, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 2025/22.

Organizațiile/Întreprinderile care intră sub incidența Regulamentului delegat (UE) 2022/1645, cum ar fi întreprinderile de deservire la sol și organizațiile care furnizează servicii de management pe platformă, funcționează în cadrul unui regim de declarare. Acest lucru implică faptul că nu este necesar ca sistemul lor de management sau oricare dintre componentele sale să fie aprobat de autoritățile lor competente. Același regim trebuie să permită acestor organizații să aplice dispozițiile privind securitatea informațiilor fără a fi obligate să obțină din partea autorității competente o aprobare a manualului lor de management al securității informațiilor sau a procesului de management al modificărilor.

Cerințele referitoare la aceste elemente trebuie modificate pentru a reflecta această excepție aplicabilă organizațiilor care funcționează în regim de declarare. Drept urmare, **obiectivele proiectului** sunt următoarele:

➤ **Extinderea domeniului de aplicare** al normelor de securitate a informațiilor organizațiilor/întreprinderilor de deservire la sol care, colectează, stochează, analizează sau prelucrează date de la terți pentru a-și furniza serviciile, sau furnizează direct operatorilor de aeronave date utilizate în scopuri operaționale;

➤ **Simplificarea regimului pentru organizațiile de deservire la sol în regim de declarare** și cele care furnizează servicii de management pe platformă, funcționează într-un regim bazat pe declarație. În contextul juridic al acestui regulament, *regimul de declarare (declaration-based regime)* reprezintă un mecanism administrativ prin care o organizație își asumă pe propria răspundere că respectă toate cerințele legale, fără a mai fi necesară o evaluare și aprobare prealabilă din partea autorității de aviație. Respectiv, Organizația/întreprinderea transmite doar o declarație oficială către autoritatea competentă prin care confirmă că îndeplinește cerințele legale (ex: are implementat un Sistem de Management al Securității Informațiilor - SMSI). Organizația își poate începe sau continua activitatea imediat după depunerea declarației.

Astfel, Regulamentul adaptează regulile la acest statut:

- *Manualul de Management al Securității Informațiilor (MMSI)* redactarea și menținerea actualizată. Ediția inițială și modificările nu mai necesită o aprobare din partea autorității competente pentru aceste organizații. O copie a modificărilor se transmite autorității doar pentru informare/arhiva.
- *Sistemul de Management al Securității Informațiilor (SMSI)* integrat în sistemul lor general de management, să identifice și să gestioneze riscurilor cibernetice, să implementeze măsurile necesare pentru detectarea evenimentelor de securitate cibernetică, identificarea celor care pot afecta siguranța aviației, răspunsul și redresarea în urma lor. Modificările aduse sistemului de securitate cibernetică pot fi implementate direct și imediat de către organizație, fără a aștepta un acord sau un aviz de la autoritate.

➤ **Raportarea incidentelor externe**, organizațiile vizate trebuie să respecte cerințele privind sistemul de raportare externă în materie de securitate a informațiilor către autoritățile competente (conform cerințelor IS.D.OR.230). ***Aceste norme prevăd intrarea în vigoare de la 27 martie 2032, stabilite în proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerințelor pentru furnizarea în condiții de siguranță a serviciilor de deservire la sol, pentru întreprinderile care le furnizează, precum și responsabilitățile autorităților naționale de supraveghere (ARHG.GEN.125, lit. c), (NU 327/MIDR/2026, la etapa de definitivare).*** Data a fost aleasă pentru a acorda organizațiilor din industria de deservire la sol o perioadă de tranziție de 6 ani de la intrarea în

vigoare, astfel încât acestea să aibă suficient timp să își adapteze infrastructura IT, procedurile interne și resursele la noile cerințe ale Uniunii Europene.

2. Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/2293 al Comisiei din 10 noiembrie 2025 de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/203 în ceea ce privește cerințele aplicabile organizațiilor care fac obiectul unei declarații și de rectificare a Regulamentelor (UE) nr. 1178/2011, (UE) nr. 748/2012, (UE) nr. 965/2012, (UE) nr. 139/2014, (UE) nr. 1321/2014, (UE) 2015/340 și a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2017/373, CELEX: 32025R2293, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 2025/2293.

Acest regulament intervine direct asupra Anexei II la Regulamentul (UE) 2023/203 prin introducerea unei distincții clare între organizațiile care necesită aprobare prealabilă de la autoritatea competentă și organizațiile care fac obiectul unei declarații (*declared organizations*).

Modificările vizate sunt:

- **Punctul IS.I.OR.250 (b) și (c) – Manualul / Descrierea SMSI:** Ediția inițială și modificările, nu mai este necesară o aprobare din partea autorității competente pentru organizațiile declarate. Acestea trebuie doar să transmită o copie a modificărilor autorității.

- **Punctul IS.I.OR.255 – Modificări ale Sistemului de Management al Securității Informațiilor (SMSI),** prevede ca procedurile interne de gestionare și notificare a modificărilor SMSI nu mai necesită aprobarea autorității în cazul organizațiilor declarate, iar organizațiile pot implementa imediat modificările SMSI fără a mai aștepta o aprobare oficială prealabilă.

- **Rectifică o serie de erori materiale / trimiteri eronate introduse anterior de Regulamentul (UE) 2023/203 în alte 7 regulamente sectoriale din aviație:**

1. Regulamentul (UE) nr. 1178/2011 (Personalul navigant);
2. Regulamentul (UE) nr. 748/2012 (Certificarea pentru navigabilitate);
3. Regulamentul (UE) nr. 965/2012 (Operațiuni aeriene);
4. Regulamentul (UE) nr. 139/2014 (Aerodromuri);
5. Regulamentul (UE) nr. 1321/2014 (Menținerea navigabilității);
6. Regulamentul (UE) 2015/340 (Licențele controlorilor de trafic aerian);
7. Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/373 (ATM/ANS - Managementul traficului aerian);

Drept urmare, prevederile proiectului actului normativ ***are drept scop*** ajustarea Hotărârii de Guvern nr.722/2025 și introducerea celor mai recente modificări în materie de securitate a informațiilor aprobate la nivel european.

Obiectivul proiectului constituie instituirea și menținerea unui sistem de management pentru gestionarea riscurilor în materie de securitate a informațiilor de către organizațiile/întreprinderile de deservire la sol.

Astfel, prin ***prevederile actului normativ*** se urmărește:

➤ ***actualizarea clauzei de armonizare*** prin includerea ultimelor modificări aduse Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/203 și Regulamentului delegat (UE) 2022/1645 și transpuse în Hotărârea de Guvern nr.722/2025;

➤ ***introducerea excepțiilor*** privind obligația aprobării Manualului de management al securității informațiilor și a modificărilor sistemului de management al securității informațiilor pentru organizațiile care funcționează în regim de declarare;

➤ ***rectificări, prin care se corectează trimiterile la punctele IS.I.OR și IS.D.OR.*** Rectificările respective stau la baza amendamentului UE aprobat prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/2293 al Comisiei din 10 noiembrie 2025, iar la nivel național sunt prevăzute în următoarele acte normative:

1. ***Regulamentul privind procedurile administrative referitoare la aerodromuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.653/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.256-265, art.713);***

2. **Regulamentul de stabilire a cerințelor și procedurilor administrative referitoare la certificatele controlorilor de trafic aerian, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.134/2019** (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr.94-99, art.190);

3. **Regulamentul de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la personalul navigant din aviația civilă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 204/2020** (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr.165-176, art.552);

4. **Regulamentul de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la operațiunile aeriene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.612/2022** (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.363-373, art.868);

5. **Regulamentul privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative pentru furnizorii de management al traficului aerian și serviciilor de navigație aeriană, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.119/2023** (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr.141-144, art.309);

6. **Regulamentul privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate și mediu sau declarația de conformitate a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și cerințele referitoare la capacitatea organizațiilor de proiectare și producție, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 91/2024** (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr.118-121, art.272);

7. **Regulamentul privind continuitatea navigabilității aeronavelor și a produselor, reperelor și dispozitivelor aeronautice și autorizarea organizațiilor și a personalului cu atribuții în domeniu, și de abrogare a unei hotărâri a Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.465/2025** (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr.426-429, art.511).

Proiectul prevede **intrarea în vigoare la data de 09 decembrie 2026**, simultan cu intrarea în vigoare a Hotărârii de Guvern nr. 722/2025, pentru asigurarea unui cadru normativ predictibil, coerent și lipsit de viduri legislative. Sincronizarea garantează o integrare armonioasă și interoperabilă în actul de bază, prevenind apariția unor perioade de incertitudine juridică și pentru agenții economici. Printr-o abordare unificată sunt stabilite reguli clare și aplicabile, eliminând proceduri birocratice ce ar determina costuri administrative pe care le-ar genera adoptarea fragmentată a reglementărilor. Totodată se asigură o tranziție fluidă și alinierea la standardele europene de siguranță și securitate cibernetică.

Rezultatele scontate după adoptarea și implementarea prezentului proiect de act normativ, se urmărește asigurarea punerii în aplicare consecventă în toate domeniile aviației, și includerea furnizorilor de deservire la sol în cadrul de securitate a informațiilor (Partea-IS) elimină vulnerabilitățile cibernetice din lanțul de aprovizionare și operare (de exemplu: accesul neautorizat la sistemele de alimentare cu combustibil, încărcare bagaje sau procesare pasageri) prin minimizarea riscului ca un atac cibernetic direct către infrastructura de la sol sau din managementul traficului aerian să afecteze siguranța fizică a zborurilor.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Transpunerea și actualizarea continuă a regulamentelor europene, precum Regulamentul delegat (UE) 2022/1645 și Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/203, reprezintă un proces important și obligatoriu în contextul în care Republica Moldova a devenit stat-candidat pentru aderarea la UE.

Astfel, procesul de transpunere a acquis-ului european, inclusiv în domeniul aviației civile, trebuie să fie unul cât se poate mai aproape și cât se poate mai rapid posibil.

În acest sens, pentru realizarea obligației statutului asumat prin și prin ASAC, sunt necesare transpunerea în cadrul normativ național a Regulamentelor enunțate.

4. Analiza impactului de reglementare

Hotărârea de Guvern nr.722/2025 prevede cadrul normativ de bază în materie de securitate a informațiilor pe sectorul aviatic și a fost examinat în cadrul ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la data de 15 iulie 2025. Decizia Grupului de lucru în privința proiectului de act normativ și a Notei de fundamentare au fost susținute cu obiecții și recomandări.

Prin prezentul proiectul se vine cu ajustările recente prevăzute de modificările Regulamentelor europene transpuse în hotărârea de bază, referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației.

4.1. Impactul asupra sectorului public

Impactul asupra sectorului public este determinat de excluderea necesității de a analiza și aproba manual modificările SMSI pentru organizațiile declarate, ceea ce reduce birocrăția și timpii de procesare.

Drept urmare, AAC își poate concentra resursele pe inspecția entităților cu risc mai ridicat (operatori aerieni mari, aeroporturi) și pe autorizarea noilor furnizori de servicii la sol. Totodată, extinderea ariei de reglementare cibernetică asupra furnizorilor de deservire la sol presupune adaptarea ghidurilor naționale și auditarea acestora.

Pentru furnizorul de servicii de navigație aeriană și entitatea aeroportuară își aliniază procedurile interne SMSI la normele stricte europene, asigurând prevenirea incidentelor informatice de la sol și din trafic.

În concluzie: Proiectul aduce un impact semnificativ, dar optim pentru sectorul public, privind adaptarea proceselor mai complexe pentru a asigura o gestionare eficientă a riscurilor tehnologice și de securitate în domeniul aviației civile, contribuind la siguranța sectorului aeronautic.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Impactul financiar cu privire la implementarea cerințelor prevăzute în prezentul proiect pentru sectorul public nu implică taxe sau cheltuieli bugetare directe noi pentru aprobări (procesul devine gratuit/debirocratizat pentru entitățile declarate).

Pentru sectorul privat, organizațiile trebuie să investească în dezvoltarea, menținerea și auditarea Sistemului de Management al Securității Informațiilor (SMSI) – achiziții de software de securitate, instruirea personalului cibernetic și audituri de securitate.

Drept urmare, implică costuri pentru următoarele acțiuni:

- Necesitatea de a dezvolta sau ajusta sisteme și proceduri interne pentru gestionarea riscurilor;
- Costurile cu formarea personalului sau cu consultanță specializată;
- Investiții în tehnologie sau echipamente pentru monitorizarea și controlul riscurilor;

Astfel, pentru organizații/ întreprinderile de deservire la sol se impune alocarea surselor financiare precum:

- **Costurile tehnologice**, investiții în sistemele informatice pentru stocarea, protejarea și gestionarea evidențelor digitale. Costuri pentru implementarea sau actualizarea platformelor de management al securității și de raportare;
- **Costurile pentru personal**. Angajarea sau instruirea personalului specializat în gestionarea, monitorizarea și asigurarea protecției și păstrării evidențelor împotriva deteriorării, alterării sau furtului, conform noilor cerințe.
- **Costurile de conformare și audit**, pentru auditurile periodice pentru verificarea respectării cerințelor de păstrare a evidențelor precum și pentru elaborarea și menținerea documentației și procedurilor interne conform noilor reguli.

- **Costurile administrative și de training** pentru personalul implicat în managementul securității și păstrarea evidențelor. Actualizarea politicilor și procedurilor interne în conformitate cu noile reglementări.
- **Costurile legate de riscuri și incidente:** Creșterea nivelului de securitate pentru a evita pierderea, deteriorarea sau compromiterea evidențelor, care ar putea avea consecințe financiare semnificative. Asigurarea unor procese eficiente pentru identificarea, raportarea și tratarea incidentelor de securitate, pentru a evita costurile legate de incidentele de securitate.
- **Costuri legate de securitatea fizică și digitală:** Investiții în măsuri de protecție a datelor, inclusiv criptare, control acces de date sigure, menținerea unor medii de stocare sigure, conforme cu nivelurile de clasificare a informațiilor.

Pentru întreprinderile de deservire la sol din Republica Moldova de dimensiuni mici sau medii, cheltuielile financiare determinate de implementarea Sistemului de Management al Securității Informațiilor (SMSI) conform cerințelor noilor regulamente pot fi optimizate, folosind resursele interne existente, soluții software open-source sau licențiere de bază și consultanță locală. O analiză estimativă financiară, ar putea determina următoarele cheltuieli financiare:

1. **Consultanță și evaluare (GAP Analysis)**, audit inițial, analiza riscurilor cibernetice și redactarea/ajustarea documentației interne și a procedurilor SMSI (MMSI) - 3.000 – 7.000 €;
2. **Instruire și familiarizarea personalului**, sesiuni de instruire în securitate cibernetică pentru angajații din teren și responsabili IT/security (training-uri locale sau e-learning) - 1.500 – 4.000 €;
3. **Licențe și echipamente tehnice de bază**, soluții de protecție, configurări de backup securizat și logare etc. - 5.000 – 15.000 €
4. **Remedieri neprevăzute sau ajustări de hardware/software** - 1.500 – 3.000 €.

Totodată, menționăm că sunt eliminate necesitatea aprobării prealabile de către Autoritatea Aeronautică Civilă (AAC) a procedurilor SMSI pentru organizațiile declarate, reducând taxele administrative și timpii de așteptare.

În concluzie: Întreprinderile de deservire la sol, pentru dezvoltare, conformitate și dezvoltarea proceselor operaționale în ceea ce privește cerințele referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației poate fi necesară alocarea resurselor financiare atât pentru conformare, cât și pentru menținerea sistemelor și personalului necesar. Totuși, aceste investiții conduc la un nivel mai ridicat de securitate și responsabilitate, reducând riscurile de incidente costisitoare și asigurând conformitatea cu reglementările europene.

1.3. Impactul asupra sectorului privat

Impactul asupra sectorului privat este cauzat de modul în care companiile din domeniul aviației funcționează pe bază de declarație nu mai sunt blocate în proceduri lungi de aprobare pentru modificările aduse Manualului de Securitate a Informațiilor (SMSI) sau procedurilor interne. Implementare imediată a modificărilor de securitate cibernetică, permite să reacționeze fără întârzieri la noi amenințări sau nevoi operaționale.

Obligațiile pentru furnizorii de servicii la sol (Ground Handling): Companiile private care oferă alimentări cu combustibil, servicii de degivrare, încărcare/descărcare sau procesare pasageri trebuie să își dezvolte și să mențină de la zero un **Sistem de Management al Securității Informațiilor (SMSI / Part-IS)** conform normelor europene, prin investiții tehnice și de personal pentru echipamentele software și hardware de securitate cibernetică, angajarea sau contractarea de specialiști/auditori în securitatea

informațiilor, instruirea și conștientizarea personalului operațional. Aceste organizații pot aplica modificările de securitate cibernetică imediat, permițându-le să reacționeze fără întârzieri la noi amenințări sau nevoi operaționale.

În concluzie, sectorul privat (întreprinderile de deservire la sol) va trebui să aloce resurse pentru implementarea și menținerea unui nivel ridicat de securitate a informațiilor, să devină mai responsabili în gestionarea riscurilor, și să își reconfigureze procesele pentru a respecta noile norme, în siguranța proceselor operaționale și a pasagerilor cu scop final asigurarea unei securități sporite, pentru reducerea riscului de atacuri ciberneticе, vulnerabilități și alte incidente.

4.4. Impactul social

Contribuția în acest sector se definește prin necesitatea dezvoltării unei securități robuste în spațiul aerian care să ofere nivelul necesar de siguranță, de capacitate, de reacție, de coordonare, de performanță de mediu și de furnizare continuă a serviciilor aeriene rapide, ținând seama în mod corespunzător de necesitățile de securitate și apărare. Protejarea furnizorilor de servicii la sol împotriva atacurilor ciberneticе reduce riscul unor atacuri sau sabotaj care ar putea pune în pericol securitatea zborurilor sau funcționarea fizică a aeroporturilor. Se previn perturbările majore ale traficului aerian (anulări în masă de zboruri, blocaje pe aeroporturi), protejând dreptul cetățenilor la mobilitate liberă și previzibilă.

Un sector aviatic rezilient cibernetic menține încrederea societății în siguranța transportului aerian național și internațional, element esențial pentru turism, afaceri și conectivitate socială.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

În procesul de implementare și executare a proiectului de act normativ prelucrarea datelor cu caracter personal se va face strict prin asigurarea protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal conform Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Prezentul Regulament nu are impact asupra echității și egalității de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Aplicarea unor principii de performanță și utilizarea de tehnologii inovatoare este esențială pentru îmbunătățirea continuă a proceselor operaționale pe domeniul transportului aerian, determinând o mai bună gestionare a riscurilor de securitate ce pot preveni incidente majore, inclusiv cele care pot avea consecințe grave asupra mediului, precum deversări de combustibil sau alte substanțe periculoase sau incendii pe pistă. Un atac cibernetic masiv asupra sistemelor de la sol (cum ar fi aplicațiile de check-in, încărcare bagaje sau coordonare zbor) poate bloca avioanele la sol cu motoarele pornite sau le poate forța să efectueze zboruri de așteptare în aer, consumând inutil combustibil și crescând emisiile de CO₂.

Astfel, *impactul direct asupra mediului* este mai puțin evident decât în alte domenii, gestionarea riscurilor și implementarea tehnologiilor avansate pot avea, pe termen lung, efecte favorabile prin prevenirea accidentelor, promovarea practicilor mai durabile și stimularea sectorului să adopte soluții sustenabile în procesele operaționale.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Posibile impacturi pot fi identificate asupra competitivității sectorului, fiind determinat de rapiditatea și conformarea la noile cerințe a organizațiilor.

De asemenea, poate fi sesizat impactul asupra inovației tehnologice, determinată de necesitatea de a satisface cerințele de securitate și gestionarea riscurilor pentru stimularea, dezvoltarea și adoptarea de noile tehnologii și soluții inovatoare, inclusiv inteligență artificială, tehnologii de analiză a datelor pentru prevenirea incidentelor.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul național transpune prevederile:

➤ **Regulamentul delegat (UE) 2025/22 al Comisiei din 19 decembrie 2024** de modificare a Regulamentului delegat (UE) 2022/1645 al Comisiei în ceea ce privește cerințele referitoare la securitatea informațiilor aplicabile organizațiilor care furnizează servicii de handling la sol, CELEX: 32025R2293, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 2025/22; și

➤ **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/2293 al Comisiei din 10 noiembrie 2025** de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/203 în ceea ce privește cerințele aplicabile organizațiilor care fac obiectul unei declarații și de rectificare a Regulamentelor (UE) nr. 1178/2011, (UE) nr. 748/2012, (UE) nr. 965/2012, (UE) nr. 139/2014, (UE) nr. 1321/2014, (UE) 2015/340 și a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2017/373, CELEX: 32025R2293, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 2025/2293.

Prezentele Regulamente extind cerințele de securitate cibernetică (Part-IS) la furnizorii de servicii de deservire la sol și debirocratizează procedurile interne pentru organizațiile care funcționează pe bază de declarație, eliminând necesitatea aprobărilor prealabile de la autoritatea competentă pentru modificările aduse sistemului lor de management al securității informațiilor.

Detaliile cu privire la Regulamentele europene a se vedea punctul 3.1.

b) gradul de transpunere a actului juridic al UE, precizându-se dacă transpunerea este totală, parțială sau selectivă:

Proiectul național transpune total prevederile Regulamentului delegat (UE) 2025/22 al Comisiei din 19 decembrie 2024 și a Regulamentului delegat (UE) 2025/2293 al Comisiei din 10 noiembrie 2025.

c) argumentarea introducerii unor reglementări care nu sunt prevăzute expres în actul juridic al UE și/sau care depășesc cerințele minime stabilite de acesta:

Proiectul de act normativ și Tabelele de concordanță sunt elaborate potrivit rigorilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul hotărârii va fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE, conform art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Informația privind rezultatele expertizei de compatibilitate cu legislația UE urmează a fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării raportului din partea Centrului de Armonizare a Legislației.

Din punct de vedere al compatibilității prevederile UE sunt compatibile în raport cu prevederile actului juridic național.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prezentul Regulament este elaborat în baza Regulamentului delegat (UE) 2025/22 al Comisiei din 19 decembrie 2024 și a (UE) 2025/2293 al Comisiei din 10 noiembrie 2025.

Necesitatea transunerii acestuia derivă din prevederile Anexei III la ASAC, Capitolul C „Siguranța Aeronautică” și Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la UE (PNA) 2025-2029, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 306/2025, CLUSTER 4. AGENDA VERDE ȘI CONECTIVITATE SUSTENABILĂ, Capitolul 14 „POLITICA DE TRANSPORT”, „Transport aerian”.

În concluzie, menționăm necesitatea executării obligațiilor Republicii Moldova conform Convenției privind aviația civilă internațională și ASAC în mod uniform în toate țările UE și în Republica Moldova, fiind atinse obiectivele Convenției privind aviația civilă internațională și a Acordului privind spațiul aerian comun dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și statele sale membre.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (compartimentul „Transparența”, directoriul „Transparență decizională/Anunțuri de inițiere a politicilor”), și pe portalul guvernamental [particip.gov.md](https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/18021), la data de 22.07.2026, la adresa - https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/18021.

Proiectul urmează a fi consultat și avizat cu instituțiile publice de resort în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, inclusiv:

- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (inclusiv Agenția pentru Securitatea Cibernetică), Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Interne; Serviciul de Informații și Securitate, Agenția Proprietății Publice, Consiliul Concurenței, Biroul de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Autoritatea Aeronautică Civilă;
- Î.S. ”MoldATSA”;
- Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău”;
- Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”;
- Întreprinderile de deservire la sol;
- Operatorii aerieni.

Informația privind rezultatele avizării va fi inclusă în sinteză după recepționarea avizelor respective.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul va fi supus prezentării către autoritățile publice responsabile pentru efectuarea expertizei de compatibilitate cu legislația UE și ulterior expertizei anticorupție și a expertizei juridice, conform art. 34 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Concluziile expertizelor vor fi incluse în nota de fundamentare la proiectul actului normativ. Astfel, în cadrul procesului de elaborare a proiectului sunt incluse următoarele constatări:

a) Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul va fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE în conformitate cu prevederile art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, fiind prezentată expertiza Centrului de Armonizare a Legislației. Urmare recepționării expertizei de compatibilitate cu legislația UE, Tabelul de compatibilitate va fi ajustat, iar concluziile vor fi reflectate în Sinteza proiectului.

b) Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi remis spre expertizare Centrului Național Anticorupție în conformitate cu prevederile art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție urmează a fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării Raportului anticorupție.

c) Constatările expertizei juridice

Proiectul va fi remis spre expertizare Ministerului Justiției conform art. 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Informația privind rezultatele expertizei juridice urmează a fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării Raportului de expertiză juridică.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Adoptarea proiectului va determina modificarea Hotărârii Guvernului nr. 722/2025 și corelarea prevederilor acestuia cu modificările operate în legislația Uniunii Europene.

Prezentul proiect de hotărâre stabilește modificarea Regulamentelor care vor fi suspendate unor modificări corespunzătoare prin completarea acestora cu prevederi ce se referă la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, precum:

1. ***Regulamentul privind procedurile administrative referitoare la aerodromuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.653/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.256-265, art.713);***
2. ***Regulamentul de stabilire a cerințelor și procedurilor administrative referitoare la certificatele controlorilor de trafic aerian, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.134/2019 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr.94-99, art.190);***
3. ***Regulamentul de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la personalul navigant din aviația civilă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 204/2020 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr.165-176, art.552);***
4. ***Regulamentul de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la operațiunile aeriene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.612/2022 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.363-373, art.868);***
5. ***Regulamentul privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative pentru furnizorii de management al traficului aerian și serviciilor de navigație aeriană, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.119/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr.141-144, art.309);***
6. ***Regulamentul privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate și mediu sau declarația de conformitate a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și cerințele referitoare la capacitatea organizațiilor de proiectare și producție, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 91/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr.118-121, art.272);***
7. ***Regulamentul privind continuitatea navigabilității aeronavelor și a produselor, reperelor și dispozitivelor aeronautice și autorizarea organizațiilor și a personalului cu atribuții în domeniu, și de abrogare a unei hotărâri a Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.465/2025 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr.426-429, art.511).***

În concluzie: proiectul după adoptare va corela în actele normative naționale incidente în domeniul navigabilității, aerodromurilor, operațiunilor aeriene, personalului aeronautic, managementului traficului aerian și continuității navigabilității, fără a afecta concepția de reglementare a acestora.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

În scopul implementării cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, la modificarea Regulamentului se aplică următoarelor părți implicate sau entităților care acționează în numele acestora:

- 1) Autoritatea Aeronautică Civilă, în ceea ce privește supravegherea organizațiilor care pun în aplicare cerințele de management al securității informațiilor;
- 2) Întreprinderile de deservire la sol;
- 3) furnizorul de servicii de navigație aeriană din Republica Moldova;
- 4) administratorul de aeroporturi din Republica Moldova.

În concluzie, prin proiectul de hotărâre a Guvernului privind modificarea Hotărârii de Guvern nr.722/2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, și modificarea unor hotărâri ale Guvernului, sectorul aviatic național își aliniază complet infrastructura operațională la standardele europene de securitate cibernetică, extinzând protecția asupra serviciilor la sol și debirocratizând gestionarea modificărilor interne pentru organizațiile declarate. Rezultatul final este crearea unui ecosistem aerian integrat și rezilient în fața atacurilor informatice, în care riscurile operaționale sunt diminuate, timpii de procesare administrativă se reduc semnificativ, iar siguranța pasagerilor și continuitatea zborurilor sunt garantate pe termen lung.

**Viceprim-ministru,
ministru**

Vladimir BOLEA

Digitally signed by Bolea Vladimir
Date: 2026.08.07 07:43:47 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

